

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring - forslag til endringer i opplæringslov og privatskolelov - Kompetanseregler m.m.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag viser til brev datert 20.10.2010.

Fylkesmannen uttaler følgende:

Ad krav om kompetanse for undervisning i opplæringslova og privatskolelova

De to lovene fastsetter kompetansekrav for *tilsetting* i undervisningsstillinger, men det er opp til skoleeier/rektor å avgjøre hvem som kan gi forsvarlig undervisning. Lovforslaget medfører at det stilles krav til kompetanse for å *undervise*. Den som skal undervise må ha relevant kompetanse i de fagene og for de årstrinn vedkommende skal undervise i.

I egen forskrift vil det bli foreslått å innføre krav om 30 relevante studiepoeng for å undervise i norsk/samisk og matematikk på barnetrinnet. For ungdomstrinnet vil det bli foreslått krav om 60 studiepoeng for å undervise i norsk/samisk, matematikk og engelsk. I videregående skole vil det bli foreslått krav om 60 studiepoeng i alle fag.

Den nye grunnskolelærerutdanningen innebærer at framtidige lærere på barnetrinnet vil ha 30 studiepoeng i tre undervisningsfag, og 60 studiepoeng i ett undervisningsfag. Lærere på ungdomstrinnet vil ha 60 studiepoeng i tre undervisningsfag.

Høringsinstansene er spesielt bedt om å uttale seg om hvorvidt nye kompetansekrav bør innføres på alle trinn og i alle fag.

Fylkesmannen mener at spesialiseringen mellom barnetrinn og ungdomstrinn som den nye lærerutdanningen innebærer, i seg selv vil gi utfordringer i mange kommuner og skoler mht. å kunne tilsette lærere både på barne- og ungdomstrinnet. I deler av landet vil mange skoler måtte tilsette lærere midlertidig.

Når det gjelder barnetrinnet, er Fylkesmannen av den oppfatning at det også bør stilles samme kompetansekrav for undervisning i engelsk, som for norsk/samisk og matematikk.

Ut over dette, støtter Fylkesmannen de foreslåtte regelendringene i ny § 10-1.

Når det gjelder midlertidige tilsettinger, vil det ikke være praktisk gjennomførbart å innføre samme kompetansekrav.

Fylkesmannen mener at de foreslåtte endringene langt på vei vil tilfredsstillere intensjonene i St.meld. nr. 11 (08-09).

Fylkesmannen slutter seg til forslagene om overgangsregler og unntaksbestemmelser. Unntaksreglene vil ha praktisk betydning for mange skoler i utkant-Norge. I Nord-Trøndelag er det 18 offentlige skoler med ungdomstrinn som har færre enn 60 elever.

Ad fylkeskommunal norsk videregående opplæringstilbud i utlandet

Lovforslaget fra departementet innebærer en formalisering av etablerte ordninger, der det er gitt tillatelse fra Departementet om midlertidige forsøk etter opplæringslova § 1-4.

Det gis etter forslaget en åpning i loven for at slike ordninger kan gjøres mer permanent.

Fylkesmannen støtter lovforslaget.

Ad rett til utvidet opplæringstid i private videregående skoler.

Lovforslaget innebærer at elever i private videregående skoler nå får samme rett til to år ekstra, som elever i offentlige videregående skoler har.

Fylkesmannen støtter lovforslaget.

Ad regler om politiattest

Fylkesmannen støtter forslaget om at adgangen til å kreve politiattest utvides, slik at dette også kan kreves i forbindelse med ansettelse til "skolelignende aktivitetstilbud".

Når det gjelder personer som har bodd i andre land, og et mulig krav om minimum botid i Norge før en tilsetting kan finne sted, vil Fylkesmannen anbefale at det i lovene ikke innføres et absolutt krav om minimum botid. Et slikt krav vil på generelt grunnlag kunne utelukke en gruppe fra arbeid innenfor skolesektoren. Etter politiregisterloven § 36 nr. 3 siste punktum, kan det stilles krav om 5 års botid i Norge dersom det ikke kan fremlegges politiattest fra et annet EØS-land eller norsk politiattest

Når reglene om botid skal vurderes nærmere, mener Fylkesmannen at hensynet til å ivareta barnas sikkerhet må veie tyngst.

Ad oppdateringer i tilsynsbestemmelsene

Lovforslaget innebærer en koordinering av de ulike tilsynsordningene i særlovene. Hjemlene for å føre tilsyn skal fremgå i den enkelte særlov, men den rettslige reguleringen av tilsynenes fremgangsmåte ellers vil fremgå av kommunelovens kapittel 10A.

Det vil eksplisitt fremgå av særlovene at tilsynet dreier seg om et rent lovlighestilsyn.

Regler om veiledning blir skilt ut i en egen paragraf.

Fylkesmannen støtter lovforslaget.

Med hilsen

Roald Huseth
(e.f.)
Kommunaldirektør
Kommunal- og administrasjonsavdelingen

Tore Haugnes
Seniorrådgiver
Oppvekst- og utdanningsavdelingen